

FUTURA I-IV

KIERTOTALOUSSUUNNITELMA

LAATIJAT
KIINTEISTÖPÄÄLLIKKÖ PETTERI VÄKELÄ
PALVELUKOORDINAATTORI JENNA HOFFRÉN

SISÄLTÖ

Kiertotalous – mitä se tarkoittaa ja miksi sitä tarvitaan?	3
Kiertotalous rakennuksien koko elinkaaren aikana	4
Jätehierarkia	5
Miksi lajitteleminen kannattaa?	6
Kiertotalous Futura I-IV taloissa	7
Taustatiedot	8
Kiinteistönomistajan kiertotaloustavoitteet	9
Lajitteluohjeet	10
Karttaohje	13
Jätteiden käsittely	14
Käyttäjärityksien vastuulle jäävät jätteet	15
Toimintaohje talojen käyttäjille	16

KIERTOTALOUS – MITÄ SE TARKOITTAÄ JA MIKSI SITÄ TARVITAAN?

- Kiertotalous on tulevaisuuden talousmalli, jossa olemassa olevat materiaalit ja tuotteet hyödynnetään mahdollisimman pitkälle uudelleenkäyttämällä, korjaamalla, kunnostamalla, lainaamalla, vuokraamalla, ja kierrättämällä
- Käytännössä tämä tarkoittaa **jätteen määrän vähentämistä minimiin**
- Kiertotalous auttaa hillitsemään ilmastokriisiä, luontokatoa ja luonnonvarojen ylikulutusta
- Kiertotalouteen siirtyminen voi myös tuoda yrityksille säästöjä, parantaa raaka-aineiden toimitusvarmuutta, lisätä kilpailukykyä, tehostaa innovointia, lisätä talouskasvua ja luoda uusia työpaikkoja

Lähde: Euroopan parlamentti (2022) Mitä kiertotalous on ja miksi sillä on merkitystä? URL:

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/economy/20151201ST005603/mita-kiertotalous-on-ja-miksi-silla-on-merkitysta>

KIERTOTALOUS RAKENNUKSIEN KOKO ELINKAAREN AIKANA

- Maapallon luonnonvaroista noin 50 % ja jalostamattomasta energiasta noin 40 % käytetään rakennuksissa ja rakentamisessa, ja rakennussektori tuottaa globaalisti noin 35 % kasvihuonepäästöistä ja 30 % jätteestä
- Kiertotaloutta voidaan edistää rakennuksien koko elinkaaren aikana esim.
 - Rakentamalla uudet kiinteistöt pitkäikäisiksi, monikäyttöisiksi ja helposti huollettaviksi
 - Kunnossapitämällä rakennuksia asianmukaisilla ja oikea-aikaisilla korjaus- ja huoltotoimilla
 - Rakentamalla uutta vain tarpeeseen: lisätilan tarve tulisi ensisijaisesti tyydyttää käyttämällä tehokkaammin jo olemassa olevia tiloja ja palveluita
 - Uudelleenkäyttämällä ja kierrättämällä rakennusmateriaalit

Lähde: Ympäristöministeriö (2022) Rakentamisen kiertotalous. URL: <https://ym.fi/rakentamisen-kiertotalous>

JÄTEHIERARKIA

EU-direktiivin mukaan meidän kaikkien on noudatettava etusijajärjestystä:

1. Vältä jätteen syntymistä
 - Järkevä ostokäyttäytyminen
 - Lainaaminen, yhteisomistaminen
 - Materiaalitehokkuus tuotannossa ja tuotesuunnittelussa
2. Käytä uudelleen, korjaa ja huolla
3. Mikäli materiaalia ei voi käyttää enää uudelleen, kierrätä se
4. Mikäli materiaalia ei voi kierrättää, lajittele se polttokelpoiseen jätteeseen
5. Joitain jätelajeja ei voida hyödyntää edes energiana. Nämä tulee kerätä ja sijoittaa erikseen.

JÄTEHIERARKIA

Jätteen synnyn ehkäisy

Uudelleenkäyttö

Kierrätys

Hyödyntäminen energiana

Loppusijoitus

MIKSI LAJITTELEMINEN KANNATTAA?

- Kun jätteet lajittelee, niistä syntyy uutta materiaalia uusien tavaroiden valmistamiseen
- Energia- ja sekajäte hyödynnetään energiatuotannossa, mutta se ei ole kierrätystä. Poltettaessa materiaalit eivät tule hyödynnetyksi joten ei kannata polttaa mitään, mitä voidaan kierrättää.
- Kiinteistö- ja taloyhtiöissä kerättävistä jätteistä lajittelematon poltettava jäte on kaikista kallein. Vähentämällä poltettavaa jätettä vuokralaiset tai asukkaat voivat säästää satoja euroja vuodessa.

KIERTOTALOUS FUTURA I-IV TALOISSA

TAUSTATIEDOT

- Kiertotalouteen liittyvä ohjeistus koskee kaikkia Futura I-IV taloissa työskenteleviä henkilöitä ja toimivia yrityksiä
- Kiertotaloussuunnitelman on tarkoitus koota oleellimmat jätehuollon ja kierrätystalouden ohjeet yhdeksi kokonaisuudeksi ja auttaa talojen käyttäjiä keräämään, lajittelemaan ja kierrättämään tarpeettomat materiaalit tehokkaammin
- Kiertotaloussuunnitelma on määritelty pohjautuen EU-jätedirektiiviin, Suomen jätelakiin, Vaasan seudun jätehuoltomääräyksiin sekä Stormossenin ja Lassila & Tikanojan lajitteluohjeisiin

OSAPUOLET

Vaasa Parks Oy Ab
Kiinteistönomistaja

Jiko Oy
Yleisten tilojen siivous

Lassila & Tikanoja
Jätehuollon
yhteistyökumppani

Stormossen Oy Ab
Vaasan alueen
jätehuoltoyhtiö

KIINTEISTÖNOMISTAJAN KIERTOTALOUSTAVOITTEET

- Vaasa Parks Oy Ab osana Vaasan kaupungin kiinteistökonsernia toteuttaa omalta osaltaan kaupungin strategiaa, jossa tavoitellaan kestäväää kehitystä ja toteutetaan kaupungin vastuullisuus- ja hiilineutraalisuustavoitteita omassa toiminnassa
- Vaasa Parks Oy Ab kiinteistönomistajana pyrkii varmistamaan, että talojen käyttäjäryitykset noudattavat EU:n jätedirektiiviä ja sen mukaista jätteiden etusijajärjestystä
- Uudisrakennuksia toteutetaan vain tarpeeseen ja ne suunnitellaan jatkossakin mahdollisimman joustaviksi ja monikäyttöisiksi, rakenteiden osalta helposti käyttäjien toiveiden mukaan muunneltaviksi
- Palvelusopimuksissa pyritään pitkäjänteiseen, elinkaaredulliseen ja ympäristön huomioonottavaan yhteistyöhön
- Korjaus- ja huoltotoimet tehdään suunnitelmallisesti ja ennaltaehkäisevästi
- Hankinnoissa pyritään mahdollisimman elinkaaredullisiin ja ympäristön huomioonottaviin ratkaisuihin
- Rakennusmateriaalit kierrätetään ja uudelleenkäytetään mahdollisuuksien mukaan

BIOJÄTE

- Ruoantähteet ja pilaantuneet elintarvikkeet
- Suodatinpaperit poroineen
- Pehmopaperit, kuten lautasliinat
- Kasvinosat ja kuihtuneet kukat

- EI
- Munankuoret
- Nesteet
- Muovituotteet ja -pakkaukset
- Multa ja hiekka

Huom! Biojäte kerätään paperipusseihin Stormossenin ohjeiden mukaan

RUSKEA PAHVI JA KARTONKI

- Pahvilaatikot
- Kartongit
- Paperikassit
- Tyhjät talous- ja wc-paperin hylsy

- EI
- Märät tai likaantuneet pahvit
- Muovit tai styroksit

MUOVIPAKKAUKSET

- Muovipakkaukset henkilökunnan taukotiloista
- Styrox-pakkaukset
- Muovikassit, -pussit ja -kääreet

- EI
- Likaiset tai vaarallisten aineiden jäämiä sisältävät muovipakkaukset
- Kalvomuovit
- Isot muovipakkaukset kuten IBC-kontit ja kuormalavat

TARKEMMAT LAJITTELUOHJEET [STORMOSSENIN KOTISIVUILTA](#)

LASIPAKKAUKSET

 KYLLÄ

- Värilliset ja värittömät lasipullot ja –purkit

 EI

- Pantilliset lasipullot
- Lasiastiat (esim. juomalasit, uunivuoat ja kahvipannut)
- Posliini, keramiikka ja kristallilasi
- Peililasit ja ikkunalasit
- Lamput

METALLI

 KYLLÄ

- Huuhdellut säilyketölkkit
- Puhdistetut alumiinivuoat ja –foliot
- Metallikannet ja –korkit
- Maalipurkit
- Metalliputket ja –kaapelit
- Koneiden ja laitteiden metalliosat

 EI

- Sähkö- tai elektroniikkaromut
- Vaaralliset jätteet tai niillä likaantuneet metalliromut

RASKASMETALLIPARISTOT

 KYLLÄ

- Paristot ja pienakut

 EI

- Isot litiumakut
- Muuta vaarallista jätettä

TARKEMMAT LAJITTELUOHJEET [STORMOSSENIN KOTISIVUILTA](#)

PAPERI

 KYLLÄ

- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Mainokset ja esitteet
- Värilliset paperit
- Kirjekuoret
- Kirjat, mutta poista ensin kannet

 EI

- Lahja- ja käärepaperit
- Pahvi ja kartonki

TIETOSUOJAPAPERI

 KYLLÄ

- Luottamukselliset paperit kuten laskut, muistiot, tositteet, sopimukset ja henkilötietoa sisältävät paperit

 EI

- Tavalliset keräyspaperit
- Muuta luottamuksellista materiaalia

POLTTOKELPOINEN JÄTE

 KYLLÄ

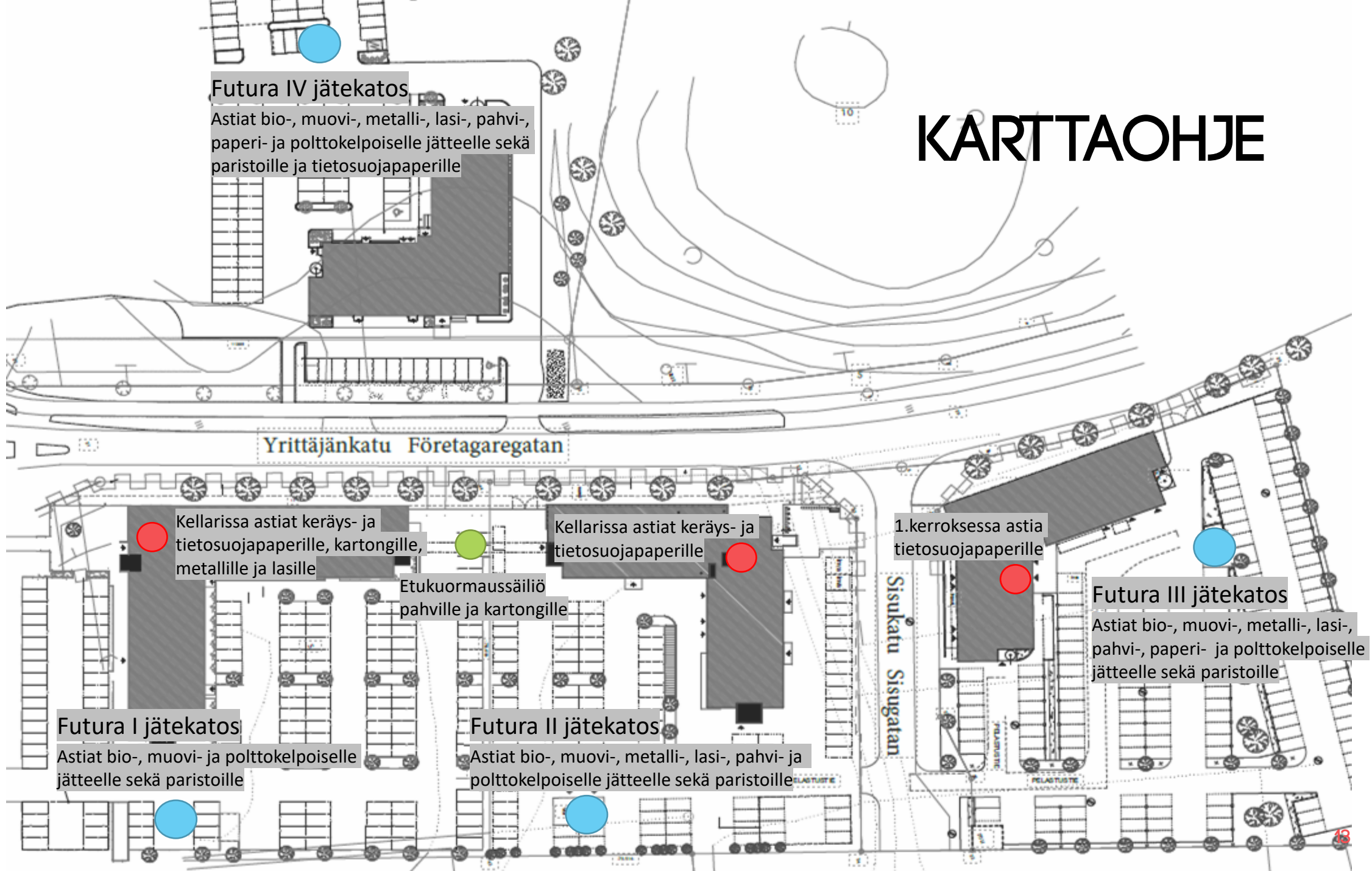
- Käsipaperi
- Likaantuneet muovituotteet, -pakkaukset, styroksit, paperit, kartongit ja pahvit
- Käytetyt hygieniatuotteet
- Siivousjätteet ja pölypussit
- Munankuoret
- Toimistotarvikkeet kuten mapit, muovitaskut, cd-levyt

 EI

- Kierrätyskelpoiset jätteet
- Vaarallinen jäte

TARKEMMAT LAJITTELUOHJEET [STORMOSSENIN KOTISIVUILTA](#)

KARTTAOHJE

JÄTTEIDEN KÄSITTELY

JÄTELAJI	KÄSITTELYTAPA	VASTAANOTTAJA
Biojäte	Orgaanisen jätteen anaerobinen käsittely, jossa syntyvä tuotos käytetään kierrätettynä tuotteena, materiaalina tai aineena lannoitukseen tai maanparannukseen	Stormossen Oy Ab, Koivulahti
Muovipakkaukset	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby
Polttokelpoinen jäte	Käyttö polttoaineena jätteenpolttolaitoksissa	Westenergy Oy Ab, Koivulahti
Sekalasi	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	Stormossen Oy Ab, Koivulahti
Puhdas metalli	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby
Keräyspaperi	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby
Ruskea pahvi ja kartonki	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby
Tietosuojapaperi	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby
Paristot	Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä	L&T Ympäristöpalvelut Oy, Helsingby

KÄYTTÄJÄRYTYKSIEN VASTUULLA OLEVAT JÄTTEET - VINKKEJÄ KIERRÄTTÄMISEEN

- Pantilliset tölkit ja lasipullot
- Puujäte (mm. kuormalavat)
 - Lahjoita haluaville esim. Facebookin kautta
 - Vie hyötykäyttöasemalle
- Kalusteet
 - Lahjoita esim. Suomen Punaiselle Ristille tai Toivon tähdelle
 - Myy eteenpäin esim. Realian, PS Auctionin tai Facebook-kirpputorien kautta
 - Vie hyötykäyttöasemalle
- Vaarallinen jäte
 - Sähkö- ja elektroniikkajäte → Myy tai lahjoita ehjät tavarat, vie rikkiäiset tavarat hyötykäyttöasemalle tai elektroniikkaa myyviin liikkeisiin
 - Loisteputket ja energiansäästölamput → Vie hyötykäyttöasemalle
 - Mustekasetit → Mikäli väriä jäljellä niin vie hyötykäyttöasemalle, muuten lajittele poltettavaan jätteeseen

TOIMINTAOHJE TALOJEN KÄYTTÄJILLE

- Tutustu Vaasan alueen lajitteluohjeisiin Stormossenin kotisivuilla www.stormossen.fi
- Varmista, että omissa tiloissanne on tarvittavat jäteastiat lajittelua varten
- Varmista siivousliikkeenne kanssa, että he tietävät mitä jätelajikkeita taloissa tulee kerätä ja mihin jätteet kuuluu viedä oikeaoppisesti lajitellen
- Sopikaa yrityksessänne sisäisesti, kuka hoitaa käyttäjäyrityksien vastuulle kuuluvien tarpeettomien tavaroiden poisviennin, lahjoituksen tai myynnin. Talojen jäteaitauksiin ei saa viedä käyttäjien vastuulla olevia jätteitä.
- Ennen hankintoja, selvitä voisiko jo olemassa olevia resursseja hyödyntää korjaamalla, lainaamalla tai vuokraamalla